

Innspill til Stortingsmelding om samisk språk, kultur og samfunnsliv

Overordnet:

-Barnehagene og skolene burde fått tildelt undersøkelser med tilhørende evaluering ang. samisk språk en gang i året fra høyere nivå som departement.

Anliggender ang. samisk språk blir ikke tatt på alvor hvis eks. kun språksentre, samisklærere skal jobbe mot skoler og barnehager.

Samisk språkuke er med på å forbedre holdninger til samisk språk og kultur, men det er ennå lang vei å gå. Samisk språkuke bidrar til at ting blir tatt opp, som eks. holdninger til samisk språk og kultur.

- De som jobber med samisk språk og kultur burde fått en spørreskjema hvordan deres hverdag er eks. som samisklærer, faglig, sosialt og hvilke holdninger samisk språk og de som jobber med kan møte i hverdagen på deres arbeidsplass.

-Mer lønn til de som kan og bruker samisk i arbeidslivet

Barnehage:

- Først må ledere i barnehagene akseptere samisk språk og kultur, og jobbe med holdninger til ansatte i barnehagen ang dette.
- Barnehagene må søke midler eks. fra sametinget å ansette samisk språkmedarbeidere for de samiske barna, da øke også toleransen for det samiske av de andre ansatte/barn.
- Få mere samisktalende personale som kan og bruker samisk på arbeidet.
- Krav til de som blir ansatt at de må bruke samisk språk i arbeidet

Grunnskole:

-Muntlig samisk må prioriteres slik at barna lærer å kommunisere med andre barn på samisk. Grammatikk oppleves som kjedelig, og hindrer motivasjon.

-Mye avhenger av arbeidet i barnehagene ang.språk.

-De med samisk bakgrunn, eller tilflyttere med samisk bakgrunn velger mest samisk på skolen.

- Informasjon til foreldrene ang. språkvalgmulighetene i skolene i førskole eller første klasse. I kvensk/finske områder er det flest elever som velger kvensk/finsk .

- Samisk språk, kultur og samisklærere kan oppleve at de er lite synlige på skoler.
- Ledere på skoler må være positive til samisk kultur og språk. Holdningsendringer må jobbes med og må komme fra høyere hold.
- Språksenteret i Storfjord kommune arrangerer en gang pr. år regional samisk/finsk språkleir for elever i mellomtrinnet, og det er en gulrot for elevene. Leiren er veldig populær, og er på tre dager.
- Hvis skolen har andre aktiviteter/arrangement, da utgår samisktimene, og får de ikke tilbake.
- Det er lite villighet å bruke vikarer eller andre løsninger når samisklærer er eks. syk. Det kan hende at det ligger økonomi bak, mulig kommunen må selv betale sykepengene til ansatte som får støtte fra departementer og ikke fra kommunen. Kommunen lider økonomisk tap kanskje?

Videregående:

- Grundig og stødig undervisning på ungdomstrinnet.
- Lærerutdanningene: Tilrettelegge for at man også kan studere samisk internasjonalt, også i Sverige og Finland.
- Fint med lærerutdanning i sør også.

Høyere utdanning:

- Samiske språksentre har til oppgave å få økt interessen opp for å studere duodji og samisk språk mm. Mange på språksentre mangler også mere utdanning i samisk språk selv om de har det som hjemmespråk.
 - Alle vil ikke bli lærere. Stipendordning å studere samisk til de som studerer som eks. anleggsarbeidere, gruvearbeidere, fiskere mm. Da kan samisk språk og fagspråket innen deres arbeidsfelt utvikles og stimuleres.

Hilsen

Storfjord språksenter

v/ Edith Båhl og Sven Mannela

